

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 6. december 2023
(OR. en)

12104/04
DCL 1

TRANS 277
MAR 152
AVIATION 160
RECH 162

AFKLASSIFICERING¹

af dokument: ST 12104/04 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

af: 6. september 2004

ny status: Offentlig

Vedr.: Henstilling fra Kommissionen til Rådet med henblik på bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om opstilling af en samarbejdsaftale med Ukraine om udvikling af et civilt globalt satellitnavigationssystem

Hermed følger til delegationerne den afklassificerede udgave af ovennævnte dokument.

Teksten til dokumentet er den samme som teksten til den foregående udgave.

¹ Dokumentet blev afklassificeret af Kommissionen den 3. september 2023

RESTREINT UE

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 6. september 2004 (29.09)
(OR. en)

12104/04

**Interinstitutionel sag:
SEK(2004) 1070**

RESTREINT UE

TRANS 277
MAR 152
AVIATION 160
RECH 162

FØLGESKRIVELSE

fra: Patricia BUGNOT, direktør, på vegne af generalsekretæren for
Europa-Kommissionen

modtaget den: 2. september 2004

til: Javier SOLANA, generalsekretær/højststående repræsentant

Vedr.: **Henstilling fra Kommissionen til Rådet med henblik på bemyndigelse af
Kommissionen til at indlede forhandlinger om opstilling af en samarbejds-
aftale med Ukraine om udvikling af et civilt globalt satellitnavigations-
system**

Hermed følger til delegationerne Kommissionens dokument SEK(2004) 1070 endelig, som er fremsendt ved skrivelse fra P. BUGNOT, direktør, til Javier SOLANA, generalsekretær/højststående repræsentant.

Bilag: SEK(2004) 1070 endelig

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 2.9.2004
SEK(2004) 1070 endelig

RESTREINT UE

HENSTILLING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

med henblik på bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om opstilling af en samarbejdsaftale med Ukraine om udvikling af et civilt globalt satellitnavigationssystem

DECLASSIFIED

A. BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

I januar 1998 udsendte Kommissionen en meddelelse med titlen "På vej mod et transeuropæisk net af positionsbestemmelses- og navigationssystemer: en europæisk strategi for globale navigationssatellitsystemer (GNSS)"². Heri udstikkes der en strategi for udvikling af et integreret net af navigationshjælpemidler under bedst mulig udnyttelse af satellitbaseret navigation for at opnå en optimal betjening af hele Europa, også de nordligste breddegrader, til en acceptabel pris.

Den 10. februar 1999 godkendte Kommissionen en meddelelse med titlen "Galileo - Europæisk deltagelse i en ny generation af satellitnavigationstjenester"³. Heri fremlægges der en strategi for udvikling af Galileo som en global europæisk komponent i GNSS-2 i fire faser: definition, udvikling og validering, etablering og ibrugtagning samt drift. Galileo bliver et uafhængigt system, der dog bliver fuldt driftskompatibelt med det amerikanske GPS-system og åbent for samarbejde med andre tredjelande.

Den 17. juli 1999 vedtog Rådet en resolution, der hilser Kommissionens meddelelse velkommen og opfordrer Kommissionen til at sondere samarbejdsmulighederne.

Den 5. april 2001 vedtog Rådet en resolution⁴, hvori det tilskynder til, at man under dets politiske kontrol viderefører kontakter med tredjelande, der er interesserede i at bidrage til udviklingen af Galileo. Derudover opfordrede det til aktiv forberedelse af WRC 2003 for at udmønte resultaterne af WRC 2000, idet der udarbejdes en passende fælles holdning med hensyn til Galileo-spektret.

I overensstemmelse med rådsresolutionerne⁵ har Kommissionen holdt sig i kontakt med tredjelande og konstateret, at der i Ukraine er interesse for at deltage i Galileo.

På denne baggrund og efter fælleserklæringen fra Ukraine og EU om samarbejde om satellitnavigation, vedtaget i oktober 2003, og efter flere møder med repræsentanter for Ukraine, har landet officielt udtrykt ønske om at føre forhandlinger med henblik på en endelig aftale om Galileo.

2. SATELLITNAVIGATION I UKRAINE

Ukraine er en af de otte rumfartsnationer i verden, som besidder betydelig teknologisk viden om rumprogrammer, og som har opnået væsentlige resultater inden for GNSS-applikationer, udstyr, brugersegmenter og regional teknologi.

Den ukrainske rumfartsindustri er blandt de førende i verden inden for konstruktion og fremstilling af løfteraketter (Zenit, Cyclon, Dnepr, Mayak, Svitiaz) og kritiske GNSS-

² KOM(98) 29 endelig af 21. januar 1998.

³ KOM (1999) 54 endelig af 10. februar 1999.

⁴ Rådets resolution om Galileo, EFT C 157 af 30.5.2001.

⁵ Rådets resolution 1999/C 221 af 19. juli 1999 og Rådets resolution om Galileo 7918 af 11. april 2001.

komponenter. Deres rumprogrammer er varierede og omfatter udvikling, integration, afprøvning og drift af satellitter og raketter til opsendelse af satellitter.

På grund af begrænsningerne for teknologioverførsel i rumfartssektoren har Ukraine udviklet sine rumsystemer (principper, software og hardware) på en sådan måde, at landet kan bevare sin uafhængighed på området og ikke behøver at importere produkter, som er underlagt handelsrestriktioner.

Ukrainske selskaber arbejder i sektoren for applikationer og serviceudvikling. GNSS-teknologien benyttes inden for forskellige civile områder som f.eks.: transport, miljø, landbrug, ingeniørarbejder, friluftsliv samt systemer af betydning for menneskelivs sikkerhed.

Ukraine har udtrykt interesse i at samarbejde med EU om udviklingen af Galileo sideløbende med landets rumprogrammer.

3. SONDERENDE KONTAKTER MELLEM UKRAINE OG EU

I 1998 indgik EU en partnerskabs- og samarbejdsaftale med Ukraine. Siden da har Ukraine arbejdet aktivt hen imod deltagelse i de europæiske GNSS-projekter og udviklet sit eget bidrag til *Egnos System Test Bed* (ESTB).

På topmødet den 7. oktober 2003 i Jalta vedtog Ukraine og EU en fælleserklæring om samarbejde om satellitnavigation.

Kommissionens tjenestegrene fulgte op på invitationen fra Ukraines regering og forelode den 21. juni 2004 Galileo-programmet for Ukraines regering og erhvervsliv. Fremlæggelsen blev efterfulgt af sonderende samtaler om status og mål for de to parter satellitnavignationspolitik og om mulige samarbejdsformer. De bekræftede Ukraines værdi for Galileo-programmet (se punkt 5). Hovedtrækkene i en samarbejdsaftale mellem EU og Ukraine drøftedes med henblik på at anbefale et sådant samarbejde over for hver parts politiske myndigheder.

I skrivelsen af 2. juni 2004 anmodede Ukraine om, at der blev indledt forhandlinger om en samarbejdsaftale om Egnos/Galileo.

4. SAMMENHÆNG MED ANDRE EU-POLITIKKER

Det er et centralt led i Fællesskabets politik at fremme et navigations- og positionsbestemmelsesnet i Europa for at sikre fuld integration af land-, sø- og lufttransportinfrastrukturen med henblik på sikker, sømløs, økonomisk fordelagtig og miljøvenlig navigation. Følgende retsakter og meddelelser er relevante for udbygningen af nettet:

- Rådets resolution (94/C/379/02) af 19. december 1994 om et europæisk bidrag til udvikling af et verdensomspændende satellitnavigationssystem (GNSS)
- Meddelelse fra Kommissionen: "Satellitbårne navigationsydelser: en europæisk strategi", (KOM (94) 248 endelig)
- Fællesskabets retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet (1692/96/EF af 9. september 1996)

- Rådets afgørelse af 18. juni 1998 om aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab, Den Europæiske Rumorganisation og Den Europæiske Organisation for Luftfartssikkerhed (Eurocontrol) om et europæisk bidrag til udvikling af et verdensomspændende satellitnavigationssystem (GNSS)
- Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: "På vej mod et transeuropæisk net af positionsbestemmelses- og navigationssystemer: en europæisk strategi for globale navigationssatellitsystemer (GNSS)" (KOM (1998) 29 endelig), transportministerrådets konklusioner af 17. marts 1998 og Europa-Parlamentet beslutning på grundlag af Langenhagen-betænkningen, dateret den 13. januar 1999 (A 4-0413/98)
- Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: "Galileo - Europæisk deltagelse i en ny generation af satellitnavigationstjenester" (KOM (1999) 54 af 10. februar 1999) og Rådets resolution af 19. juli 1999⁶;
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om GALILEO (KOM (2000) 750 endelig) og Rådet resolution af 5. april 2001
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: "Statusrapport om Galileo-programmet", KOM (2002) 518 endelig af 24. september 2002
- Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 af 21. maj 2002 om oprettelse af fællesforetagendet Galileo
- Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004⁷ af 12. juli 2004 om forvaltningsstrukturene for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation
- Rådet forordning (EF) nr. 1334/2000⁸ om en fællesskabsordning for kontrol med udførelsen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse vedtaget den 22. juni 2000 og senest ændret ved forordning (EF) nr. 2432/2001 af 20. november 2001 og forordning (EF) nr. 880/2002 af 27. maj 2002
- Hvidbog - En handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske rumpolitik, KOM (2003) 673
- Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet - Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd KOM(2003) 104 endelig, 11.3.2003.

5. FORSLAG TIL OMFANGET AF SAMARBEJDET MED UKRAINE

De foreløbige drøftelser med Ukraine er nået frem til at samarbejdet skulle omfatte multilateralt og industrielt samarbejde, forskning og videnskabelige aktiviteter, navnlig vedrørende standardisering, regional integritetsovervågning og investering i Galileo.

⁶ Rådets resolution af 19. juli 1999 om europæisk deltagelse i en ny generation af satellitnavigationstjenester - GALILEO - Definitionsfasen.

⁷ EFT L 246/1 af 20. juli 2004.

⁸ EFT L 159 af 30. juni 2000, EFT L 338 af 20. december 2001.

Multilateralt samarbejde: Et hovedelement bør være multilateralt samarbejde for at sikre Ukraines støtte til Galileo i de forskellige internationale fora, som f.eks. Den Internationale Telekommunikationsunion, Organisationen for International Civil Luftfart, Den Internationale Søfartsorganisation og FN's kontor for anliggender vedrørende det ydre rum. Ukraine har anført, at landet er villigt til at støtte det europæiske standpunkt til standardisering og frekvensallokering med henblik på at fremme markedet for Galileo-tjenester.

Industrisamarbejde: Hvad angår industrisamarbejde har Ukraine udtrykt interesse for at deltage i både udvikling af ruminfrastruktur (udbud fra ESA (Den Europæiske Rumorganisation)) og aktiviteter under det sjette rammeprogram, særlig vedrørende standardisering, certificering og udvikling af forskellige applikationer og værdiøgende tjenester.

Fra Den Europæiske Unions synsvinkel ville et frugtbart samarbejde med Ukraine indebære, at Ukraine besluttede at benytte Galileo-tjenester som grundlag for civile applikationer på det ukrainske GNSS-marked. Ukraine er i høj grad aktiv inden for udvikling af applikationer og tjenester og klar til at fremme Galileo ved at integrere denne teknologi i deres forskellige produkter.

Ukrainske og europæiske virksomheder har i adskillige år samarbejdet i rumfartssektoren. Der foreligger derfor et solidt grundlag for at udvide samarbejdet på dette område, som er vigtigt for begge parter. Aftalen bør beskytte og understøtte denne interesse og tilstræbe yderligere samarbejde mellem parternes virksomheder.

Videnskab: EU og Ukraine blev i partnerskabs- og samarbejdsaftalen (artikel 58), som har været i kraft siden 1998, enige om at fremme samarbejde inden for civil videnskabelig forskning og teknologisk udvikling. En særlig bilateral aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde trådte i kraft i juli 2004 og gør det lettere for Ukraine at deltage i EU sjette og følgende rammeprogrammer. EU yder videre økonomisk støtte til videnskabeligt samarbejde under det multilaterale videnskabs- og teknologicenter i Ukraine (STCU) samt via INTAS, den internationale sammenslutning til fremme af samarbejde med forskere fra SNG-landene. En samarbejdsaftale med Ukraine om udvikling af et civilt globalt satellitnavigationssystem inden for rammerne af partnerskabs- og samarbejdsaftalen skulle kunne styrke og fremme dette samarbejde om kritiske og velafgrænsede videnskabelige felter yderligere.

Regional integritet: Aftalens afsnit om regional integritet er af særdeles stor betydning, eftersom Ukraine har vist interesse for at installere Egnos og Galileos jordbaserede systemer på sit territorium og således blive et regionalt teknologisk støttecenter for det jordbaserede udstyr til Galileo.

Forvaltning og finansiering: Samarbejde om Galileo bør forudsætte en rimelig deling af omkostningerne til faserne udvikling, validering, etablering og ibrugtagning samt drift af Galileo. Desuden må Ukraines medvirken i Galileos udviklingsfase foregå under hensyntagen til Fællesforetagendet Galileo.

Endelig må der rettes en særlig opmærksomhed mod Ukraines forpligtelser med hensyn til beskyttelse af intellektuel ejendomsret og støtte til den multilaterale indsats for ikkespredning. Samarbejdet må yderligere underordnes de relevante eksportkontrolbestemmelser, som f.eks. Rådets forordning (EF) nr. 1334/2000, ændret ved forordning (EF) 2432/2001 og 880/2002⁹.

⁹ EFT L 159 af 30. juni 2000, EFT L 338 af 20. december 2001 og EFT L 139 af 29. maj 2002.

6. FORSLAG TIL TIDSPLAN FOR FORHANDLINGERNE

Efter fælleserklæringen fra Ukraine og EU om samarbejde om satellitnavigation, som blev vedtaget i oktober 2003, og efter flere møder med repræsentanter for Ukraine, har landet officielt udtrykt ønske om at føre forhandlinger, der skal føre frem til en endelig aftale om Galileo.

Så snart der er opnået tilslutning til forhandlingsdirektiverne, vil forhandlingerne mellem EU og Ukraine blive indledt med henblik på at føre til et resultat ved udgangen af 2004 og vedtagelse af samarbejdsaftalen i Rådet i begyndelsen af 2005.

7. FÆLLESSKABETS KOMPETENCE

Fællesskabets beføjelse til at indgå denne internationale forpligtelse bygger på artikel 133 og 170 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

DECLASSIFIED

B. HENSTILLING

På baggrund af ovenstående

HENSTILLER

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER:

- at Rådet bemyndiger Kommissionen til på Det Europæiske Fællesskabs og dets medlemsstaters vegne at indlede forhandlinger med Ukraine med henblik på en aftale om udvikling af et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS)
- at Rådet, da Kommissionen i overensstemmelse med traktaten skal føre forhandlingerne på Det Europæiske Fællesskabs vegne, nedsætter et særudvalg til at bistå den i denne opgave, og
- at Rådet vedtager vedføjede forhandlingsdirektiver.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Kommissionens vegne
Medlem af Kommissionen*

BILAG

FORHANDLINGSDIREKTIVER

Kommissionen fører forhandlinger om en bilateral aftale med Ukraine om udvikling af et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS).

1. FORMÅL

Samarbejdet skal så vidt muligt omfatte følgende elementer i forbindelse med navigation, stedsbestemmelse og tidsbestemmelse via satellit:

- videnskabeligt og teknisk samarbejde
- industrielt samarbejde i fuld overensstemmelse med eksisterende aftaler og forpligtelser, herunder vedrørende ikkespredning og eksportkontrol¹⁰;
- internationalt samarbejde mellem operatører af europæiske GNSS-systemer og ukrainske aktiviteter vedrørende GNSS
- samarbejde om planlægning af fremtidig udvikling af et GNSS til civilt brug og om tilrettelæggelse af en samordnet indsats for næste generation af et GNSS-system til civilt brug
- økonomisk samarbejde og finansiel medvirken i Galileo-programmet.

Aftalen må ikke stride mod Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 af 21. maj 2002 om oprettelse af fællesforetagendet Galileo¹¹ eller Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004¹² af 12. juli 2004 om forvaltningsstrukturerne for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation, eller mod den institutionelle struktur, som disse retsakter tilvejebringer.

Aftalen skal udelukke teknologi og varer på følgende områder fra samarbejdet:

- (a) følsomme teknologier og varer, der er underlagt eksportrestriktioner i EU, ESA's medlemsstater, i henhold til MTCR eller Wassenaar-ordningen, samt kryptografi og informationssikkerhed (INFOSEC)
- (b) Galileos systemsikkerhedsarkitektur (rum-, jord- og brugersegment)
- (c) sikkerhedskontrollementerne i Galileo-systemets globale segmenter
- (d) de statsregulerede tjenester i faserne definition, udvikling, ibrugtagning, afprøvning og evaluering samt drift (forvaltning og brug).

¹⁰ EFT L 159 af 30. juni 2000, EFT L 338 af 20. december 2001 og EFT L 139 af 29. maj 2002, Wassenaar Arrangement and Missile Technology Control Regime (MTCR).

¹¹ EFT L 138 af 28. maj 2002, s. 1.

¹² EFT L 246/1 af 20. juli 2004.

Klassificerede oplysninger om Galileo vil kun blive udvekslet med ukrainske partnere, hvis der indgås en passende sikkerhedsaftale mellem EU og Ukraine.

2. OMFANG

Med henblik på en eventuel ukrainsk deltagelse i Galileo-projektets udviklings-, etablerings- og ibrugtagings- samt driftsfase vil aftalen sigte mod i første række at give grundlag for:

- 1) samarbejde om markedsudvikling, identifikation af og reaktion på brugerkrav
- 2) samarbejde i internationale fora med henblik på at samordne standpunkterne
- 3) bilateralt samarbejde om frekvensspørgsmål (som dog ikke må gribe forstyrrende ind i EU-procedurer¹³ eller i interoperabiliteten mht. frekvensbrug i forhold til andre GNSS-systemer, dvs. GPS), herunder samordning af frekvensplaner, således at der bliver mulighed for effektiv sameksistens uden interferens mellem europæiske og eventuelt kommende ukrainske GNSS-systemer og adgang til eksisterende og fremtidige radionavigationsfrekvenser, der er relevante for satellitnavigation
- 4) samarbejde om udvikling af systemer og tjenester i relevante tilfælde
- 5) samarbejde om fastlæggelse og vedtagelse af passende regler for erstatningsansvar, der er gældende for GNSS som helhed
- 6) fastlæggelse af mulig teknologioverførsel i begrænset omfang under hensyntagen til eksisterende samarbejdsaftaler og forpligtelser, herunder forpligtelser vedrørende ikkespredning og eksportkontrol
- 7) brug af Galileo-signaler til åbne, forretningsmæssige formål og til tjenester af betydning for menneskelivs sikkerhed.

Derudover skal aftalen også indeholde bestemmelser om bl.a.:

- 8) bilateralt samarbejde om og multilateral fremme af Galileo-kompatible jord- og rumbaserede systemer som bidrag til etablering af et fremtidigt internationalt integritetsovervågningsnet og dets fremtidige udbygning med henblik på oprettelse af et komplementært netværk af regionale systemer for integritetsforbedring og -overvågning
- 9) samarbejde om støtte til udvikling af hensigtsmæssige radionavigationsplaner
- 10) samråd med henblik på samordning af politik for omkostningsdækning
- 11) betingelser og former for industrisamarbejde

¹³ EU's frekvenspolitik på grundlag af Rådets og Europa-Parlamentets beslutning 676/2002/EF (frekvenspolitikbeslutningen), hvori den frekvenspolitiske samordning på EU-plan fastlægges, herunder samordningen med CEPT hvad angår de tekniske forhold og repræsentationen af EU-interesser i Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU).

- 12) fremme af udvikling af og adgang til Galileo-applikationer på det ukrainske marked
- 13) intellektuel ejendomsret vedrørende Galileo
- 14) samarbejde om udvikling og gennemførelse af en standardiseringspolitik og en certificeringsmetodik¹⁴ for udstyr og tjenester, der har betydning for sikkerheden for menneskeliv, og andre anvendelser, herunder valg af standarder, verifikations- og valideringsteknikker og -resultater, systemforvaltning og -vedligeholdelse, driftsprocedurer og navigationspræstationer
- 15) uddannelse og dertil knyttet udveksling af forskere
- 16) muligheder for ukrainsk investering i Galileo.

3. TILPASNING

Aftalen skal omfatte en forenklet procedure for, hvordan den kan tilpasses til ændrede tekniske omstændigheder.

4. BILÆGGELSE af tvister og opsigelse af aftalen

Aftalen skal desuden indeholde bestemmelser om tvistbilægelse, og herunder tage fuldt hensyn til partnerskabs- og samarbejdsaftalens mekanisme for tvistbilægelse, samt passende bestemmelser om, hvordan parterne om nødvendigt kan opsigte aftalen.

Kommissionen aflægger rapport til Rådet om forhandlingsresultatet og i givet fald om problemer, der opstår under forhandlingerne.

¹⁴ Under hensyntagen til direktiv 1999/5/EF om radio- og teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse.